UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Chronologiæ Veteris Testamenti Accvratvm Examen Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ Dicatvm

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

4. Vtrum semper Agnus die 10. Nisan paratus esse debuerit. ibidem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-64340

Visual Library

ſupererat, qua agnus excoriari, purgari, & ex præſcripto legis aſſationi p[…]
rari poſſet.

Quando agnus paſchalis cõedebatur.

5. Non comedebatur autem niſi poſt ſolis occaſum, iuxta illud Exo[…]
verſ. 8. *Et edent carnes nocte illa aſſas igni, & azymos panes.* Quod enim ſole[…]
ſplendente fit, non ſolet dici nocte fieri. Nox iſta qua agnus comede[…]
proxime diem quintam decimam primi menſis antecedebat, vt ex […]
patet.

QVÆSTIO III.

Vtrum ſemper agnus die decima paratus eſſe debuerit.

Id factum 1. paſchate.

1. NOn eſt dubium quin primo paſchate die 10. primi menſis id De[…]
rit. Exodi 12. verſ. 3. *Decima die menſis huius tollat vnuſquiſque agnum […]
milias & domos ſuas &c. & ſeruabitis eum, vſque ad quartamdecimam diem menſ[…]*
verſ. 6.

& ſeqq. temporib.

2. Quicquid porrò dicant Abulenſis, Pererius, & aliqui Iudæi ap[…]
ranum Exodi 12. hoc præceptum non eſt de ſolo primo paſchate in R[…]
celebrato intelligendum; ſed vniuerſim in terra promiſſionis quotann[…]
uandum erat, vt fert communis authorum ſententia, quam propugna[…]
nelius & Bonfrerius in illum locum Exodi, cum Epiphanio hæreſi 50. S.[…]
S. Thoma, Toleto, Lyrano Ioan. 12. Ruperto Ioan. 10. & 11. Anſelmo M[…]
Beda in Domin. Palmarum. Addunt plerique *primò* iſtis diebus quibu[…]
ante paſcha domi aſſeruabatur, Hebræis datam occaſionem recolend[…]
cium, quo patres eorum quondam ex Ægypto educti fuerant occi[…]
ptiorum primogenitis. *Secundò*, Chriſtum Dominum idcirco die Pa[…]
voluiſſe in Vrbem Ieroſolymitanam cum pompa ingredi, vt ſe huic fig[…]
agnus paſchalis die 10. Niſan comparari ac ſeligi ſolebat, accommod[…]
quibus patet eos authores ſenſiſſe hanc agni præparationem, non fuiſ[…]
mum paſcha reſtrictam, ſed quotannis vſitatam.

Occurritur obiectioni.

3. Verum eſt, Exodi 23. v. 15. Leuit. 23. v. 5. & ſeqq. Deut. 16. à v. 1. a[…]
præceptum de paſchate & azymis inculcatur, hanc cæremoniam pec[…]
10. primi menſis habendæ, non iterari. Id enim opus non erat, cùm […]
ſemel cauiſſe vt fieret, ſicut præcepta, de renibus accingendis, baculis […]
nendis, vorandis cum capite inteſtinis non iterantur. Plura ſeruand[…]
quam quæ locis proximè citatis annotentur: nempe ea omnia, quæ […]
lege ſanciuntur Exodi 12. v. 25. *Cumq; intraueritis terram, quam Dominus d[…]
vobis, vt pollicitus eſt, obſeruabitis cæremonias iſtas*: puta die 10. agnum ſelige[…]
die 14. immolabitis, eius ſanguine poſtes aſpergetis, eius carnes cum […]
& lactucis agreſtibus nocte comedetis, feſtinantes accincti, calceati, […]
tenentes &c.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

4. At cur tot diebus ante paſcha agnus quotannis in promptu habendus? Reſp. *Primò*, quia ſic Deus non modo inſtante Exodo, ſed ſequentibus etiam temporibus fieri voluit. *Secundò*, in ſola Vrbe Ieroſolymitana mactandus erat, quo hominum infinita penè multitudo ad Paſcha confluebat: & ſic tutum non erat victimæ præparationem ad dies vltimos differre, præſertim cum paranda eſſent alia ad ſolemnitatem azymorum. An fortè etiam, quia ſi intra dies quibus agnus aſſeruabatur, vitium in eo deprehenſum fuiſſet, alius eius loco ſubſtitui debebat? Hoc de primo paſchate plerique aſſerunt: cur non de alijs?

XXIII. LEVIT. v 6.

1. *Septem diebus azyma comedetis*. Eadem verba habentur Exodi 12. verſ. 15. *Lex de azymis eiuſque cauſa.* idemque præceptum repetitur Exodi 13. v. 6. & 7. *Septem diebus veſceris azymis, & in die ſeptimo erit ſolemnitas Domini. Azyma comedetis ſeptem diebus.* Et Deut. 16. v. 3. *Septem diebus comedes azyma, afflictionis panem.* Tum cauſa ſubiungitur: *quoniam in pauore egreſſus es de AEgypto, vt memineris diei egreſſionis tuæ de AEgypto omnibus diebus vitæ tuæ*. Ex quibus duo habemus. 1. Azyma non tenuiſſe octo integros dies, ſed ſeptem duntaxat. *Duo corollaria.* 2. Hebræos primo paſchate, non tam vi ordinarij præcepti ſeptem dies azymorum obſeruaſſe, quam ex accidenti, eo quod mox migrandum eſſet, nec tantillum temporis ſuppeteret, vt paſta fermento afficeretur. In terra verò promiſſionis, ſicut feſtum tabernaculorum 7. diebus celebrandum inſtituit, vt 40. annorum per deſertum peregrinatio recoleretur; ita ſeptem azymorum diebus annua obſeruatione recurrentibus Hebræos memores eſſe voluit earum miſeriarum, quæ illis ab Ægypto digredientibus acciderunt, in quibus fuit vſus azymorum, palato parum gratus, per 30. circiter dies, nempe à veſpera diei 14. primi menſis vſque ad diem 16. menſis ſecundi. Numerus enim ſeptenarius myſticus eſt, multitudinis ac vniuerſitatis ſymbolum, vt Sancti Patres, & ſacrarum literarum interpretes monent.

2. Horum porrò ſeptem dierum, quibus fermentatis vti non licebat initium, & finis ſignatur Exodi 12. v. 18. *Initium & finis azymorum.* *Primo menſe, quartadecima die menſis ad veſperam comedetis azyma, vſque ad diem vigeſimam primam eiuſdem menſis ad veſperã.* Vbi aduerto primam & vltimam fuiſſe ſolemnes, ac ideo earum celebritatem ab occaſu ſolis inchoandam. Cum igitur prima dies azymorum incideret in decimã quintam menſis nouorum, cenſebatur inire ad veſperam diei decimæquartæ, qua poſt ſolis occaſum, nocte inchoata agnus cum azymis edebatur. At verò ſingulæ ſolemnitates ſole occumbente expirabant; idcirco die 21. quamuis ea ſolemnis eſſet, fermentatis poſt ſolis occaſum veſci licebat. Septem ergo diebus à ſolis occaſu ad ſolis occaſum, quaſi à momento ad momentum azymorum ſpatium circumſcribebatur.

3. Hæc tamen non obſtant, quo minus per Synecdochen octo dies azy- *Qui dicti.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tur 8. dies azymorũ. morum numerare liceat, ſi nimirum ſinguli dies vſu ciuili ab ortu ſolis aut Ro-mano more à noctis medio putentur. Sic enim pars vltima diei 14. & prior vigeſimæ primæ ad ſex dies interiectos accedunt & 8. dies conficiunt, quot quando Ioſephus & Rupertus annumerat. Hac autem ciuili computatione dies decimaquarta vocatur prima azymorum: tametſi ritu legali, quo à præce-denti veſpera dies feſti inire cenſebantur, ſeptem diebus præciſè azyma ede-bantur, quem numerum cum ſacra Scriptura diſerte ponit Ioſephus; Atque & ſic prima dies azymorum erat decimaquinta Niſan.

Qui ſex dies azymorũ numerentur. 4. Quomodo verò ſex tantum dies azymorum notantur Deuter. 16. Reſpondebit fortè quiſpiam id intelligendum ſupputatione terminorum ex-cluſiua, ſiue primo, & vltimo dierum excluſo. Verum genuina iſtius loci intel-gentia eſt, ibi ex profeſſo non numerari omnes azymorum dies, ſed eos tantum qui ſolemnitatem azymorum vſum concludentem præcedebant, vt verba præ ſe ferunt, *Sex diebus comedes azyma, & in die ſeptima, quia collecta Domini eſt, non facies opus.* q. d. prius ſex diebus azyma comedes, quam feſtum col-vacando à laboribus celebres. Simili ſenſu anni Patriarcharum numerantur Gen. 5. non totius vitæ, ſed ij ſolum, quos ante filios ibi recenſitos vixerunt. *Vixitq; Iared centũ ſeptuaginta duobus annis, & genuit Henoch.* Eũdem loquen-dum vſurpant 70. Seniores Exodi 13. v. 6. vbi Hebræus & Latinus ſeptem ſignãt; illi vero: *ſex dies comedite azyma, die verò ſeptima ſolemnitas Domini.* Sed ſeſe explicant & cum Latino ac Hebræo ſubdunt: ἄζυμα ἔδεσθε τὰς ἑπτ

Dies 7. azymorũ determinati. 5. Addit Toſtatus Leuit. 23. q. 7. dies azymorum ita fuiſſe à momento ad momentum definitos, vt ſi quis die 14. duabus horis ante ſolis occaſum azyma comedere incepiſſet, potuerit per legem die 21. totidem horis antequam ſol oc-cumberet veſci fermentatis. Mihi autem non videtur azymorum terminus cu-iuslibet arbitrio relictus fuiſſe, ſed abſolute lex vetuiſſe, ne quis ante ſolis occa-ſum die 21. fermentato vteretur. Nam & ipſe Abulenſis ſub finẽ q. 23 diſſe-ſerit iſtam eſſe regulam generalem obſeruandi omnia feſta, vt obſeruarentur à ſolis occaſu ad ſolis occaſum. Sicut ergo ibi fatetur Hebræum peccaturum fuiſſe, qui panem die decima ſeptimi menſis ante ſolis occubitum comediſſet, ita peccaſſet, qui die 21. primi menſis ante ſolis occaſum fermentato vel ſumpſiſſet.

XXIII. LEVIT. v. 15.

Tẽpus Pẽtecoſtes. 1. *Numerabitis ergo à die ſabbati, in quo obtuliſtis manipulum primitiarum* (hoc eſt, die ſecunda azymorum, qua falx in ſegetem mittebatur Deuter. 16. v. 9.) *ſeptem hebdomadas* (puta dierum) *plenas, vſque ad alteram diem expletionis hebdomadæ ſepti-mæ, id eſt, quinquaginta dies,* hoc eſt, vſque ad eam diem, quæ proximè ſequitur expletæ hebdomadi ſeptimæ, quo temporis ſpatio dies 50. continentur.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN